

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TÜİK nüfus projeksiyonlarına göre çocuk nüfus oranının 2030 yılında %25,6, 2040 yılında %23,3, 2060'da %20,4 ve 2080'de de %19,0 olacağı, *yani bir düşüş yaşanacağı öngörülmektedir.* Yine, *nüfusun yaşlanmasının önemli göstergelerinden biri olan ortalanca yaş Türkiye için hızlı artış göstermektedir.* 2021'de ortalanca yaş % 33,1'dir. Nüfus projeksiyonlarına göre, ortalanca yaşı 2025'de % 34,1, 2030'da % 35,6, 2040'da %38,5, 2060'da %42,3 ve 2080'da %45,0 olacağı öngörülmektedir. 15-64 yaş grubunda çalışma çağındaki her 100 kişiye düşen, 0-14 ile 65 ve üzeri yaş grubundaki kişi sayısı **Toplam Yaş Bağımlılık Oranı** olarak tanımlanır. Aynı zamanda, yaş yapısında meydana gelen değişikliklerin ekonomik yansıması olarak görülen ve çalışma çağındaki (15-64 yaş) her 100 kişinin 65 yaş ve üstü nüfus grubundaki bireylerin sağlık ve sosyal güvenlik harcamalarına katkı sağlamasını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı ile ifade edilmektedir. ADNKS sonuçlarına göre, 2022'de çocuk nüfusu toplam yaş bağımlılık oranı %46,8 olmuştur. Yaş grubu 15-64 olan her 100 kişiye düşen, 0-14 yaş grubundaki çocuk sayısını ifade eden çocuk bağımlılık oranı ise %32,3 olarak gerçekleşmiştir. TÜİK nüfus projeksiyonlarına göre, yaşlı bağımlılık oranının 2025'de %16,4, 2030'da %19,6, 2040'da %25,3, 2060'da %37,5 ve 2080'da %43,6 olacağı öngörülmektedir.

TÜİK ile Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından 2022 yılı verilerine göre de; Türkiye, nüfus büyüklüğüne göre 195 ülke arasında 18. Sıradadır. Yine, çocuk nüfus oranı dünya ortalaması, 2021 yılında % 30 iken, Türkiye'deki çocuk nüfus oranının % 26,9 ile dünya çocuk nüfus ortalamasının altında kaldığı görülmüştür. Son verilere göre, genç nüfus oranı dünya ortalaması % 15,4'tür. Türkiye'de ise % 15,3 olan genç nüfus oranıyla dünya genç nüfus ortalamasının altındadır. Toplam doğurganlık hızı dünya ortalaması 2,42 çocukken Türkiye'nin toplam doğurganlık hızı 1,70 çocuk ile dünya ortalamasının altında kalmıştır.

Çalışma çağındaki nüfusun, genç ve yaşlı nüfusun toplamından fazla olduğu döneme "demografik fırsat penceresi" denilmektedir. Demografik fırsat penceresi kalkınma açısından ve bu dönemde daha fazla istihdam yaratılması, kaynakların daha rasyonel kullanılması önem taşımaktadır. Yeterli istihdam yaratıldığında, ülkenin kalkınmasında büyük avantaj

sağlamaktadır. Bu süreç hassastır ve dönem verimli değerlendirilemezse kalkınmaya katkı sağlamamakta ve ülke için yüke dönüşmektedir. Yani durum, demografik kriz penceresi dönüşmektedir. Türkiye için demografik fırsat penceresi 2005 yılında açılmıştır. Türkiye nüfusunun özellikleri demografik fırsat penceresinin kısa süreceğini göstermektedir. Bu fırsatlardan yararlanabilmek için nitelikli eğitim, kaynakların yatırımlara yönltilmesi ve verimliliğin artırılması gerekmektedir. Aksi takdirde Türkiye için demografik fırsat penceresi, bir demografik kriz penceresine dönüşecektir.

Bununla birlikte Türkiye en çok sığınmacıya ev sahipliği yapan ülke konumundadır. Göç İdaresi Başkanlığı'nın açıkladığı resmi verilere göre Türkiye'deki kayıtlı yabancı sayısı toplam 4 milyon 990 bin 663'tür. 24 Mayıs 2023'te geçici koruma kapsamında Suriyeli sayısı ise 3 milyon 381 bin 429'tür. Türkiye'de kayıt altına alınmış geçici koruma statüsündeki 0-18 yaş aralığındaki Suriyeli sayısı da 1 milyon 369 bin 879'dir.

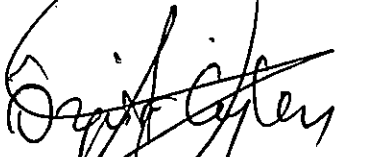
Söz konusu veriler ışığında Türkiye'nin demografik yapısının incelenmesi, göçmen ve sığınmacı politikalarındaki yanlışlıkların gözden geçirilerek düzeltilmesine katkı sağlaması, Türkiye için demografik fırsat penceresinin demografik kriz penceresine dönüşmemesi için politikaların üretilmesinde temel oluşturması ve sorunların tespit ve çözümü için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine göre Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Ar. Akte COSAR
Antalya Mv.

Deniz Demir
Bakırköy Mv.

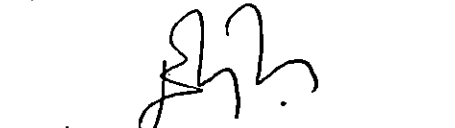
Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

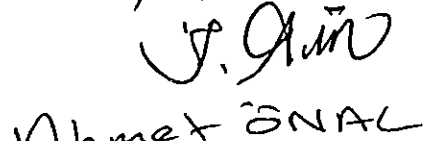

Kadim Durmaz
Tokat Mv

Özgür Çiftçi
Gaziantep Mv

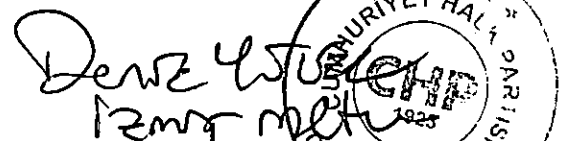
Gülcan KİŞ
Gaziantep
MERSİN.

İsmail Atakan ÇINAR
Karaman Mv.

Elvan Yık GEZGİN
Gaziantep Mv

Ahmet ÖNAL
Kırıkkale Mv.

Utku ÇAKIRÖZEN
Eskişehir Milletvekili

Deniz Yılmaz
Bakırköy Mv

..... Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

